

การจัดการศึกษาตามความสามารถ
แนวทางการแปลหลักสูตรแบบดั้งเดิมสู่หลักสูตรตามความสามารถ-(ต่อ)
 (Translating The Tradition Curriculum to Competency-Based Curriculum)

ดร.ชัชรินทร์ ชวนวัน ข้าราชการบำนาญ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 4-2565

.....

จากตอนที่ 3-2565 การแปลวัตถุประสงค์จากหลักสูตรแบบดั้งเดิม ก็เพื่อให้ได้ “ความสามารถหรือสมรรถนะของผู้เรียน (Student Competency) นำไปสู่การดำเนินงานตามแนวคิดระบบการจัดการศึกษาตามความสามารถ (Competency-Based Education System) ในภาพรวมตาม (แผนภูมิ)

ระยะที่ 1 การกำหนดสมรรถนะและโมเดลสมรรถนะ (สำหรับผู้เรียน/ผู้รับการฝึกอบรม)

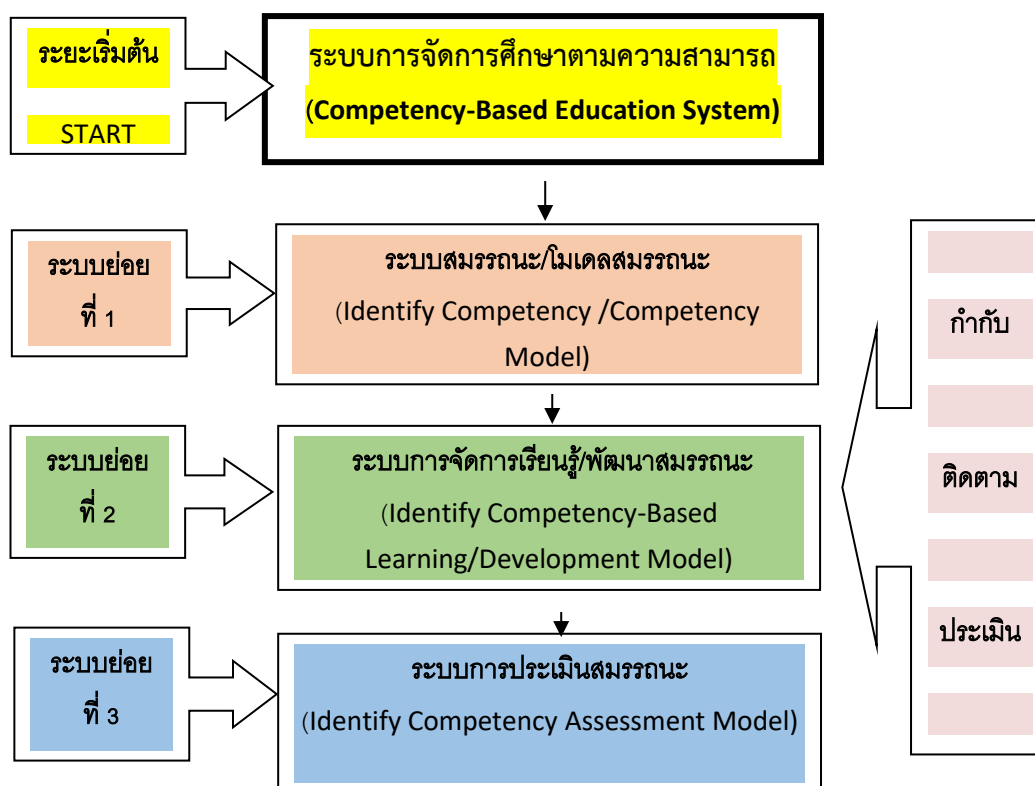
(Identify Competency /Competency Model)

ระยะที่ 2 การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้หรือการฝึกอบรม

(Identify Competency-Based Learning/Training Development Model)

ระยะที่ 3 การพัฒนาระบบการประเมินสมรรถนะ (การเรียนรู้/การฝึกอบรม)

(Identify Competency Assessment Model) หรือ (Outcome Based Education : OBE)

ระยะที่ 1

จะเห็นได้ว่า เราต้องเริ่มต้นดำเนินงานระยะที่ 1 (Phase I) ก่อน คือ กำหนดสมรรถนะและสร้างโมเดลความสามารถ (Competency Model) ก่อนนั่นเอง ซึ่งถ้าผู้อ่านพอเข้าใจกระบวนการก็จะพบว่า ความละเอียดหรือความสมบูรณ์ของสมรรถนะและโมเดลสมรรถนะขึ้นอยู่กับผู้สร้าง ซึ่งหมายถึง องค์กรหรือผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้สร้างนั่นเอง ดังนั้น การเขียนองค์ประกอบสมรรถนะทั้งสองส่วนจึงมีความแตกต่างกันไปตามความต้องการใช้ประโยชน์จากสมรรถนะและโมเดลสมรรถนะนั้น ตัวอย่าง เช่น

โมเดลสมรรถนะศึกษานิเทศ สป.ศธ. (Supervisor Competency Model)

มิติที่ IV สมรรถนะนิเทศการศึกษา (Education Supervision Competency)

1.ชื่อสมรรถนะ : (Competency name) นิเทศการศึกษา (Education Supervision.)	
นิยาม (Definition) ความสามารถดำเนินงานการนิเทศการศึกษา ด้วยการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำการนิเทศการศึกษา ใช้วางแผน วิเคราะห์ ออกแบบ สนับสนุน พัฒนางานวิชาการ วิชาชีพ ส่งเสริมกิจกรรมการนิเทศรูปแบบต่างๆ ให้การจัดการศึกษาได้รับการนิเทศ ปรับปรุงและประเมินผลอย่างเป็นระบบ	
องค์ประกอบสำคัญ (Key Element)	1.ใช้เทคนิคการนิเทศการศึกษา 2.ออกแบบวางแผนการนิเทศการศึกษา 3.ออกแบบระบบการนิเทศและประเมินผล 4.ให้คำปรึกษาแนะนำการนิเทศการศึกษา 5.พัฒนานวัตกรรมงานวิจัยการนิเทศการศึกษา
ระดับสมรรถนะ (Levels)	พฤติกรรมบ่งชี้ (Behavioral Indicators)
1-พื้นฐาน Basic	K1-ถ่ายทอดหลักการแนวความคิดการนิเทศการศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้อง S1-วิเคราะห์การปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ตนเองเพื่อการนิเทศการศึกษา
2-ประยุกต์ใช้ Apply	S2-กำหนดเป้าหมายการนิเทศศึกษาร่วมกับทีมงาน S3-ประสานหน่วยงาน สถานประกอบการเพื่อการนิเทศการศึกษา
3-ความสามารถ Competence	S4-วิเคราะห์ ออกแบบแผนการนิเทศการศึกษาสอดคล้องกับบริบทที่เกี่ยวข้อง S5-แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างการมีส่วนร่วมการนิเทศการศึกษา A1-ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถทางวิชาการนิเทศการศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้อง A2-ตั้งใจติดตามประเมินผลการดำเนินงานนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ
4-ชำนาญ Proficiency	C1-แสดงถึงความชำนาญการนิเทศ หลักสูตร การเรียนรู้ เครื่องมือฯ การวัด-ประเมินผล C2-ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะ เป็นพี่เลี้ยงการนิเทศการศึกษาตามหลักกัลยาณมิตรและจิตบริการ
5-เชี่ยวชาญ Expert	C3-วิเคราะห์ ประเมินรูปแบบ งานวิจัยนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา C4-พัฒนาเผยแพร่นวัตกรรมงานวิจัยการนิเทศการศึกษาเป็นแบบอย่าง

โมเดลสมรรถนะศึกษานิเทศก์-รองศึกษานิเทศก์ สป.ศธ.
(Director-Deputy Province Education Officer Competency Model)
มิติที่ 2 ความสามารถผู้นำการศึกษา- EDUCATION LEADERSHIP COMPETENCIES

สมรรถนะที่ 2.1 ผู้นำด้านการศึกษา (Educational Leadership)		
นิยาม : ความสามารถ กำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางยุทธศาสตร์ เพื่อการจัดการศึกษาของจังหวัด การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของหน่วยงานสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการบริหารสำนักงานเพื่อดำเนินการอำนวยความสะดวกด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษา		
องค์ประกอบสำคัญ (Key Element)	1.วิสัยทัศน์และการตั้งเป้าหมาย 2.ทิศทางยุทธศาสตร์ 3.ขับเคลื่อนผลลัพธ์	4.อำนวยความสะดวกด้านประสิทธิภาพ 5.บทบาทผู้นำการศึกษา
ระดับสมรรถนะ (Levels)	พฤติกรรมบ่งชี้ (Behavioral Indicators)	
1-พื้นฐาน Foundation	K1-อธิบาย ถ่ายทอดอุดมคติ ค่านิยมหลัก วัตถุประสงค์ ความคาดหวังองค์กรที่ชัดเจน S1-กำหนดวิสัยทัศน์เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินงานการศึกษา	
2-ระดับกลางสูง Intermediate	S2-ประกาศคำแถลงพันธกิจรับรองการปฏิบัติงานและความมุ่งมั่นต่อการจัดการศึกษา S3-ชี้แจงเป้าหมายขั้นสูงและความคาดหวังที่จะบรรลุผลสำเร็จในวัตถุประสงค์หรือภารกิจองค์กร	
3.ก้าวหน้า-สูง Advance High	S4-ทบทวนเป้าหมายปรับแผนและโปรแกรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมาย S5-ให้แนวทางแก่หัวหน้างานและบุคลากรเพื่อความก้าวหน้าและการปรับปรุง A1-บริหารจัดการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์เพื่อความต่อเนื่องการดำเนินงาน A2-ใช้รูปแบบความเป็นผู้นำองค์กรร่วมกับกลยุทธ์การตัดสินใจนำด้านการศึกษา	
4-มืออาชีพ Professional	C1-มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายความสำเร็จและผลลัพธ์ C2-ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีอำนวยความสะดวกและสนับสนุนวิสัยทัศน์	
5-ชั้นยอด Superior	C3-ประเมินผล สรุปผล การดำเนินงานและความสำเร็จในผลลัพธ์/เป้าหมายวิสัยทัศน์ C4-แสดงบทบาทผู้นำด้านการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายและผลลัพธ์เป็นแบบอย่างเชิงประจักษ์	

ตัวอย่างทั้งสองแบบข้างต้น เป็นการสร้างสมรรถนะและโมเดลสมรรถนะของศึกษานิเทศก์ ปี 2564 และโมเดลสมรรถนะศึกษานิเทศก์และรองฯ ปี 2565 เพื่อใช้ในการฝึกอบรมที่เป็นการออกแบบการกำหนดองค์ประกอบสมรรถนะที่ดีที่สุด (ที่ผู้เขียนเคยทำมา..สะสมของตัวเอง) โดยเขียนตามหลักการเขียนข้อความสมรรถนะ (Writing Competency Statement) และใช้หลักการเรียนรู้ของ บลูม (Bloom's Taxonomy) มีหลายหน่วยงานเขียนสมรรถนะอย่างหลากหลาย ท่านใดที่สนใจลองสืบค้นดูนะครับ..ช่วงหลังๆ มานี้ผมไม่ค่อยได้ศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากประมาณ 15 ปีก่อนหน้า มีตำรา หนังสือ เอกสารค่อนข้างมากเพียงพอครับ จุดเด่นของตัวอย่างข้างต้นทั้ง 2 แบบ คือ กำหนดให้มีการเขียนรายการพฤติกรรมบ่งชี้ (KSAC) จำแนกเป็นระดับ (Proficiency) มีจำนวนพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะ 12 รายการตั้งแต่ระดับเริ่มต้นจนถึงระดับ

สูงสุด หากสังเกตจะเห็นว่าสำหรับนักวิชาการและนักบริหารระดับสูงจะแสดงพฤติกรรมสมรรถนะในระดับความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ค่อนข้างน้อย จะเน้นพฤติกรรมคุณลักษณะ (Attribute) และการแสดงความสามารถ (Competency) ในระดับสูงค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม การจะกำหนดรายการพฤติกรรม (KSAC) มาก-น้อยเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับองค์กรว่า ต้องการสร้างโมเดลสมรรถนะสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับใด ถ้าเป็นบุคคลระดับผู้ปฏิบัติงานก็อาจเน้นความรู้ ทักษะ มากและเน้นคุณลักษณะ ความสามารถน้อย สำหรับนักเรียนนักศึกษา ก็ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาว่าจะเน้นระดับพฤติกรรมอย่างไรที่สอดคล้องกับระดับผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารและครูจะเป็นผู้ออกแบบรายการพฤติกรรมสมรรถนะที่ดีที่สุด ระดับประถมอาจเน้นที่ความรู้ ทักษะ ระดับมัธยมอาจเพิ่มคุณลักษณะและความสามารถบางอย่าง ระดับวิชาชีพอาจเน้นทุกๆประเภทพอกัน

ขอแนะนำให้ท่านที่สนใจได้ย้อนกลับไปศึกษาข้อเขียนที่ผู้เขียนเสนอไว้ในปี 2562 และ 2563 ไปได้แก่ ตอนที่ 3/2562 เรื่องการพัฒนาโมเดลสมรรถนะ, ตอนที่ 2 และ 4/2563 เรื่องการพัฒนาหลักสูตร CBC ซึ่งได้กล่าวถึงระบบและขั้นตอนดำเนินการไว้ทั้งหมด หรืออาจศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัย ซึ่งมีอยู่ให้ศึกษาค้นคว้าได้มากพอสมควร

ระยะที่ 2

ขั้นต่อไป คือ หลังจากที่ได้แปลหลักสูตรแบบดั้งเดิมมาสู่การกำหนดสมรรถนะและจัดทำโมเดลสมรรถนะทุกสมรรถนะแล้ว ต่อไปจะเป็นการนำโมเดลสมรรถนะที่ได้เข้าสู่ระยะที่ 2 คือการกำหนดระบบการเรียนรู้/การฝึกอบรม (Competency-Based Learning/Training System) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

2.1 การสร้างหลักสูตรสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum)

2.2 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้/การฝึกอบรม

2.3 การออกแบบการประเมินการเรียนรู้/การฝึกอบรม

จากโมเดลสมรรถนะ ส่วนสำคัญที่ต้องนำไปใช้ในกระบวนการทั้ง 3 (2.1,2.2,2.3) คือ

ความสามารถ (Competence)	พฤติกรรมบ่งชี้ (Behavioral Indicators)		ความสามารถ (Competence)
ปรับเป็น	ใช้สำหรับ	ใช้สำหรับ	กำหนดเป็น
ก่อนการสอนการเรียนรู้ ความสามารถ (Competence) เป็นวัตถุประสงค์ (Objective)	ระหว่างการเรียนการสอน พฤติกรรม (BI) เป็นการอ้างอิง กิจกรรมการเรียนรู้ (Activity references)	ระหว่างการประเมิน พฤติกรรม (BI) เป็นตัวระบุ ความก้าวหน้าการเรียนรู้ (Learning progress)	หลังการสอนการเรียนรู้ ความสามารถ (Competence) คือ ผลการเรียนรู้ (Learning Outcome)

การสร้างหลักสูตร แต่ละหลักสูตรมีโครงสร้างเป็นชุดของหน่วยสมรรถนะ/หน่วยการเรียนรู้ (Unit of Learning) และหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมีความเกี่ยวข้องกับความสามารถเฉพาะ (หน่วยสมรรถนะ/หน่วยการเรียนรู้ เป็นคำศัพท์ซึ่งใช้เพื่ออ้างถึงการศึกษาหรือการฝึกอบรมสมรรถนะและมีคำที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตร โมดูล บทเรียน เป็นต้น

ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา (วิชา) หน่วยการศึกษา					
Competences related to the Course ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา	Competence 1 ความสามารถ	Competence 2 ความสามารถ	Competence 3 ความสามารถ	Competence 4 ความสามารถ	Competence L ความสามารถ
Units of Learning หน่วยการเรียนรู้					
หน่วยการเรียนรู้-1	X				
หน่วยการเรียนรู้-2		X			
หน่วยการเรียนรู้-3					X

สำหรับตัวบ่งชี้พฤติกรรม (Behavioral Indicators) ของแต่ละความสามารถจะต้องมีการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน (ตัวอย่าง การจับคู่ระหว่างความสามารถกับกิจกรรมการเรียนรู้)

ตัวอย่าง

3.สมรรถนะที่ 3 การสื่อสารในวิชาคณิตศาสตร์ นิยาม : ความสามารถใช่วิธีที่หลากหลายแสดงออกในการตีความและแบ่งปันความคิดทางคณิตศาสตร์และรูปแบบอย่างชัดเจน	K	ถ่ายทอดความคิดหรือรูปแบบทางคณิตศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ
	S	นำเสนอด้วยวาจา เขียน กราฟิกหรือสัญลักษณ์เพื่อการสื่อสาร
	A	มีส่วนร่วมสนทนาในห้องเรียนเกี่ยวกับแนวคิดทางคณิตศาสตร์โดยใช้ภาษาที่สุภาพและเหมาะสม
	C	แสดงถึงความรอบคอบในการเลือกใช้ภาษา คำศัพท์และสัญลักษณ์ แสดงความคิดหรือรูปแบบทางคณิตศาสตร์

พฤติกรรมบ่งชี้ (Behavioral indicators)	กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning activities) (กลยุทธ์/กิจกรรมการสอน)					
	Activity 1 กิจกรรม 1	Activity 2 กิจกรรม 2	Activity 3 กิจกรรม 3	Activity 4 กิจกรรม 4	Activity 5 กิจกรรม 5	Activity 6 กิจกรรม 6

สมรรถนะที่ 3 การสื่อสารในวิชาคณิตศาสตร์ CBI-K ถ่ายทอดความคิดหรือรูปแบบทางคณิตศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ	การประเมิน: การทบทวนโดยเพื่อนและการนำเสนอด้วยวาจาต่อกลุ่ม	-	-	-	✓	
CBI-.....		✓		✓		
CBI-.....	✓	-	✓	-	-	-
สมรรถนะที่ 3 การสื่อสารในวิชาคณิตศาสตร์ CBI-S นำเสนอด้วยวาจา เขียน กราฟิก หรือสัญลักษณ์เพื่อการสื่อสาร				การประเมิน: ทดสอบการประเมินตนเอง		
CBI-.....						
CBI-.....						

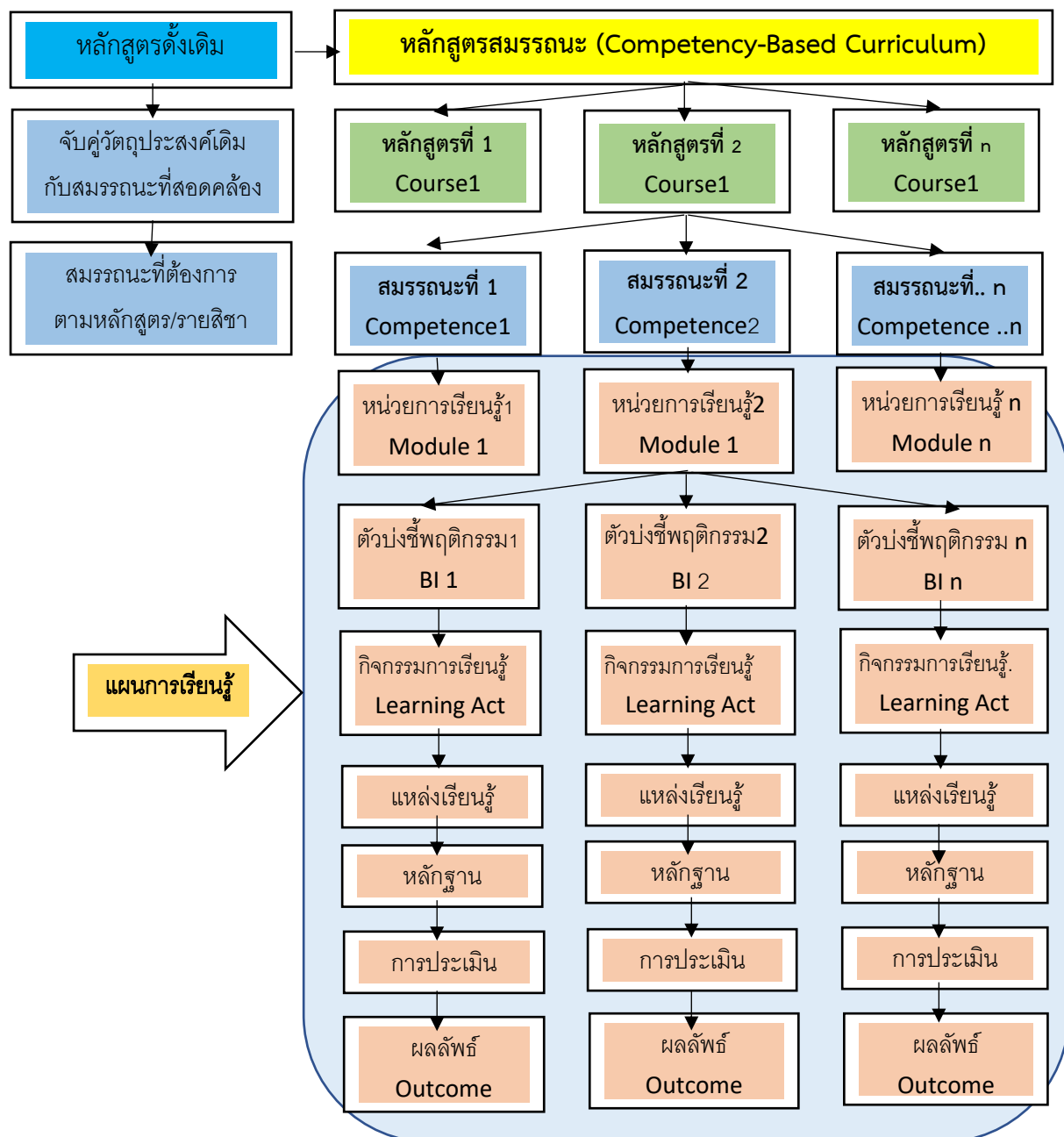
ทั้งนี้การจัดทำหลักสูตร จะมีรูปแบบองค์ประกอบส่วนต่างๆ (ดูรายละเอียดเรื่องการจัดทำหลักสูตรสมรรถนะ)

หน่วยสมรรถนะ UNIT OF COMPETENCY	ชื่อโมดูล MODULE TITLE	ผลลัพธ์การเรียนรู้ LEARNING OUTCOMES	ระยะเวลาการฝึก NOMINAL DURATION

ในส่วนหลักสูตรความสามารถ (Competency-Based Curriculum) ที่สำคัญอีกส่วนหนึ่ง คือ การนำความสามารถ (Competence) มากำหนดตัวบ่งชี้ความสามารถ (Competency Behavioral Indicators) และผลลัพธ์ความสามารถหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome /Competency Outcome) โดยเฉพาะผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) จะถูกวิเคราะห์กำหนดขึ้นตั้งแต่ระยะที่ 1 คือกำหนดสมรรถนะ พฤติกรรมสมรรถนะและผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในระยะที่ 2 คือ กำหนดผลลัพธ์ของหลักสูตรสมรรถนะใช้สำหรับการประเมินหลักสูตร หรือผลการเรียนรู้ของหลักสูตร(Course Learning Outcomes : CLO) และในระบบที่ 3 คือระบบการประเมินผล ซึ่งในปัจจุบันได้รับความสำคัญมากจนถูกเรียกชื่อเป็นทฤษฎีการศึกษา คือ การศึกษาตามผลการเรียนรู้ (Competency-Based Outcome หรือ

Outcome-Based Education : OBE) ทั้งนี้ในตำราและเอกสารหลายแหล่งกล่าวว่า **การศึกษาตามความสามารถ** (Competency-Based Education : CBE) กับ **การศึกษาตามผลการเรียนรู้** (Outcome-Based Education : OBE) เป็นเรื่องเดียวกัน สำหรับผู้เขียนมองว่า CBE และ OBE เป็นเรื่องบ้านเล็กในป่าใหญ่ นั่นคือ CBE เป็นป่าใหญ่ที่เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานจัดการศึกษาตามความสามารถทั้งหมด มีจุดเน้นที่ความสามารถ (Competence) กับตัวบ่งชี้พฤติกรรม (Behavioral Indicators) ใช้เป็นจุดอ้างอิงหลักสำหรับการประเมิน ซึ่ง CLO เป็นส่วนหนึ่งภายในระบบ CBE สำหรับ OBE ผู้เขียนมองว่าเป็นบ้านเล็กในป่าใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่มาจากสมรรถนะ หรือ ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร (**Course Learning Outcomes : CLO**) ซึ่งผลการเรียนรู้ (Learning outcome) ที่นำมาใช้ประเมินเป็นเพียงตัวบ่งชี้ระดับความสามารถที่นักเรียนได้รับเท่านั้น กระบวนการสร้างหรือเขียน CLO ก็มาจากแนวคิดและวิธีการเขียนข้อความสมรรถนะที่ใช้หลักการเรียนรู้และคำกริยา (Action Verb) เหมือนกัน เพียงแต่เน้นที่การประเมินผลเท่านั้น เรื่องนี้ในส่วนตัวสำหรับผู้เขียนทำให้หวนกลับไปนึกถึงนิทานเรื่องเล่าเก่าแก่เรื่องหนึ่ง ที่เล่ากันว่า มีโปรเฟสเซอร์คนหนึ่งได้รับฉายาว่าเป็นผู้ชำนาญการเรื่องข้าว รู้จักข้าวทุกชนิดในโลก มาครั้งหนึ่งเดินทางมาประเทศไทยก็มีผู้พาไปเที่ยวชมนาข้าวของไทย เมื่อไปถึงทุ่งนาโปรเฟสเซอร์คนนี้ก็อุทานขึ้นเสียงดังว่า .."ไอ้แม่จ๋า นี่มันเป็นพืชอะไร หรือต้นอะไรกันหนอ มันช่างเขียวขจีดูสวยสดงดงามเสียนี้กระไร....คนไทยที่พาไปก็บอกว่า.."นี่ใครรับต้นข้าว..ท่านไม่รู้จักหรือ" อีกเรื่องหนึ่งทางด้านการศึกษา สมัยหนึ่งเราอยากให้เด็กนักเรียนมีผลการเรียนสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลหรือนานาชาติ ก็เลยไปเอาระบบประเภทหนึ่ง ชื่อคล้ายๆกับ PIZZA ที่เราชอบกินนี้แหละมาใช้ซึ่งมันคือระบบการประเมินความสมรรถนั้่นเองมาให้ให้นักเรียนทำการวัดประเมินความสามารถ โดยสมัยนั้นผมจำได้ว่า สถานศึกษาไม่มีการวางระบบการศึกษาตามความสามารถอะไร แต่นำเครื่องมือประเมินสมรรถนะมาใช้เลย....นี่ก็อาจจะเข้าตำราทำนองเดียวกันหรือเปล่าไม่รู้ละ คือเน้นที่การประเมินผลด้วยระบบ OBE แต่ไม่ได้สนใจหรือไม่ได้วางระบบ CBE ก่อนเพื่อให้มีความสามารถและพฤติกรรมบ่งชี้เป็นพื้นฐานสำหรับการประเมิน ซึ่งเรื่องนี้ก็คงต้องเฝ้าติดตามกันต่อไปและหวังว่าจะมีผลแห่งความสำเร็จที่สวยสดงดงามมากกว่าการให้กิน PIZZA อย่างที่เล่ามา ท่านที่สนใจขอให้ติดตามศึกษาเรียนรู้กันครับ ขณะนี้ (จากกระแสข่าว) ในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย มีความตื่นตัวกันค่อนข้างมาก มีการจัดประชุมสัมมนา และนำเสนอเรื่อง OBE หลากหลาย ในโอกาสต่อไปผู้เขียนอาจนำเนื้อหาต่างๆมาเขียนเล่าสู่กันฟังบ้างก็ได้ ช่วงนี้ขอฟังจากผู้รู้นำเสนอทางสื่อต่างๆดูก่อน...สำหรับผู้เขียนนั้นก็ยังสนับสนุนแนวคิดที่ว่า สถานศึกษาควรพัฒนาระบบ CBE ขึ้นก่อนแล้วจึงนำระบบ OBE มาผนวกใช้ น่าจะทำให้การจัดการศึกษาตามความสามารถมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้นเชิงประจักษ์

สรุป การแปลหลักสูตรดั้งเดิม (Tradition) ไปสู่หลักสูตรสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum)
มีโครงสร้างของกระบวนการหลักสูตร ดังนี้

ระยะที่ 3 การประเมินสมรรถนะ

การประเมินเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในระบบการจัดการศึกษาตามความสามารถ คือ **การใช้วิธีการประเมินที่อ้างอิงตามเกณฑ์และวัดผลได้** สมรรถนะจะถูกสร้างขึ้นและนำไปใช้ในหน่วยหลักสูตรต่างๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินที่แตกต่างกันในแต่ละขั้นตอน การประเมินอาจจำแนกเป็น

1.วิธีการประเมินทางอ้อม- **Indirect assessment approaches** เป็นการประเมินเพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณของความสามารถที่ได้มา เช่น การประเมินคุณภาพ ผ่านกลุ่มสนทนาหรือ

แบบสำรวจ เห็นได้ชัดว่าการประเมินความสามารถขึ้นอยู่กับภาระสอนและการสะท้อนกลับจำนวนหนึ่งโดยผู้ตอบแบบสอบถาม

2.วิธีการประเมินโดยตรง-Direct assessment approaches เป็นการประเมินที่ต้องการให้นักเรียนแสดงออกถึงความเชี่ยวชาญโดยการประเมินงานจริงที่นักเรียนทำเสร็จ การประเมินนี้ควรเป็นการผสมผสานระหว่างประสิทธิภาพ ทั้งการจัดรูปแบบ-Formative Assessment และการประเมินสรุป-Summative Assessment การประเมินประสิทธิภาพ- Performance assessments จะพิจารณางานของนักเรียนด้วยวิธีการเฉพาะ เช่น การทดสอบ การนำเสนอด้วยปากเปล่า และรายงานในห้องปฏิบัติการ การวิเคราะห์ข้อความหรือผลงานทางอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนกลางของการประเมินโดยตรง คือ การประเมินในเชิงโครงสร้าง- formative assessments ในแง่ของการให้ข้อมูลย้อนกลับ ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงควรแสดงความคิดเห็นประกอบว่านักเรียนสามารถทำงานเฉพาะด้านได้ดีเพียงใด และระบุขั้นตอนในการปรับปรุง แต่หลักสูตรควรมีการประเมินแบบสรุป-summative assessment ซึ่งจะมีการสรุปส่วนของการประเมินทั้งหมดและสะท้อนให้เห็นในการให้เกรด

การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญในระบบการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ตามความสามารถ ขอบเขตการประเมินความสามารถที่ส่งมอบให้กับนักเรียน ขึ้นอยู่กับ 4 ประการ ได้แก่

- 1.ควรได้รับการพัฒนาการออกแบบการประเมินและการออกแบบการเรียนการสอน
- 2.กิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นสามารถจัดให้เป็นกิจกรรมการประเมินได้ เช่น ครูพิจารณากิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่สุดเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถ ก็สามารถเลือกกิจกรรมบางส่วนให้เป็นกิจกรรมการประเมินได้ด้วย วิธีนี้จะทำให้เกิดความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างการประเมินและความสามารถ ในขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับแนวคิดของการประเมินอย่างต่อเนื่อง

- 3.การประเมินตามแผนที่กำหนดไว้หากยังไม่เพียงพอ สามารถรวมกิจกรรมการประเมินเฉพาะเข้าด้วยกันหรือนำกิจกรรมที่ออกแบบมาโดยเฉพาะมาใช้สำหรับการประเมินได้เพื่อลดข้อสงสัยที่เกิดขึ้นและยังเป็นการประเมินอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

- 4.การประเมินขั้นสุดท้าย-Final assessment เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการประเมินคุณภาพของกระบวนการสอน-การเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลความสามารถมาใช้สำหรับการวางแผนในตอนท้ายของแต่ละภาคการศึกษาและถือเป็นสิ่งที่ดีที่ควรจะทำดำเนินการเพื่อทำการตรวจสอบว่าสถาบันการศึกษาได้ส่งมอบความสามารถให้กับนักเรียนในลักษณะที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้สำเร็จเพียงใด

ข้อคิดปิดท้ายตอนนี้ คือ ..วางระบบการจัดการศึกษาตามความสามารถให้ครบทั้ง 3 ระบบ เพื่อนำการศึกษาไทยไปสู่ระดับสากล....

.....